

ת"ד 1689/04/16 - מדינת ישראל נגד כרמי חלבי

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

ת"ד 1689-04-16 מדינת ישראל נ' חלבי
תיק חיצוני: 87100/2016

בפני	כבוד השופט אור לרנר
מאשימה/משיבה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם/מבקש	כרמי חלבי

החלטה

בפניי בקשה לקבלת חומרי חקירה, לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982.

המבקש, אשר מואשם בגרימת תאונה עקב חוסר זהירות ואי מתן זכות קדימה לרכב המגיע ממול, עותר לקבלת חומרי חקירה המצויים בידי המחלקה לחקירות שוטרים (להלן: "תיק מח"ש"), תיק שנפתח בעקבות תלונה שהגיש הוא עצמו בגין התנהלות השוטרים שחקרו את התיק.

לגישתו של המבקש, בתיק מח"ש קיים חומר חקירה אשר יכול ללמד על כך שהוא מסר את שמו האמתי של נהג הרכב המעורב כבר בעבר (וזאת בהשלכה לטענות שנטענו בתיק העיקרי), ופניותיו לקבלת החומר ממח"ש או מהמאשימה העלו חרס לאחר בתחילה נטען כי התיק עדיין בחקירה אולם משהתברר כי התיק נסגר, נמסר לו שלא יתאפשר לו לצלם את חומר החקירה.

עוד טוען המבקש, כי החומר המבוקש הינו חלק מחומר החקירה בתיק ויש בו כדי לסייע להגנתו ולבסס את טענותיו.

בתגובתה, השיבה המאשימה/משיבה כי תיק מח"ש נסגר ביום 16.5.17 בעילה של "אין עבירה", אם חולק על כך המבקש עליו להגיש ערר, ואין בחומר המבוקש לתרום להגנתו של הנאשם.

לאור עמדות הצדדים קבעתי את הבקשה לדיון והוריתי למאשימה להתייצב לדיון כשבאמתחתה החומר המבוקש.

במהלך הדיון בפניי, טען ב"כ המבקש כי בתיק מח"ש נמסרה גרסה מלאה של המבקש לאירוע הכוללת התייחסות להתנהלותם של השוטרים החוקרים על רקע זהותו של בעל הרכב שהינו שוטר המשרת עימם יחדיו, כמו גם התייחסות

לזהותו של נהג הרכב המעורב, שלטענתו הינו סוף חלבי, שלמרות שמסר את שמו בחקירתו במשטרה, הדבר לא נרשם ולא בכדי.

עוד הוסיף ב"כ המבקש וחזר על דבריו בבקשה תוך שטען שקיימת סתירה בין תשובתה של מח"ש, לפיה יכול להיות שהנאשם יהיה עד נגד אחד השוטרים לעומת תשובתה, שהתיק נסגר.

עוד הלין ב"כ המבקש לגבי אי-העמדתו של הנהג המעורב לדין למרות הממצאים שנקבעו לגביו.

בנוסף, לאחר שעיינתי בחומר הנמצא בתיק מח"ש והערתי כי מצאתי שקיימים רק שני מסמכים שנראים לי מהותיים, הוסיף וטען ב"כ המבקש כי היות שמדובר בגרסאות של שני עדים שנכחו בזירת האירוע (הנאשם ומר רוני חלבי- להלן: "רוני"), החומר נחוץ לו והבהיר, לשאלת בית המשפט, כי את גרסתו של רוני הנמצאת בתיק מח"ש כמכתב אכן מסר הנאשם למח"ש, אולם אין לו עותק מהמכתב.

הנאשם עצמו הוסיף כי מסר תלונה במח"ש, לפיה הבוחן לא תיעד כשורה את דבריו לגבי זהות הנהג המעורב וכן שקיימים זיכרונות בחומר ולכן חומר החקירה מתיק מח"ש חשוב לו, וזו זכותו לקבלו.

ב"כ המשיבה שבה והתנגדה לבקשה תוך שציינה שאינה רואה טעם בהעברת מכתבו של רוני הנמצא בתיק מח"ש, אם רוני נחקר במשטרה והוסיפה והבהירה כי בניגוד לטענות המבקש ובא כוחו אין שום העדפה למי מהצדדים המעורבים בתאונה.

דין והכרעה

התיבה "חומר חקירה" התפרשה בפסיקה באופן מרחיב, כחומר לו נגיעה לאישום, אפילו זה המצוי בפרופוריה של האישום, כך לדוגמא בש"פ 4157/00 נמרודי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) כמו גם בש"פ 9322/99 מסארווה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) שם ציינה כב' השופטת (כתוארה דאז) בייניש, כי ביסוד זכות העיון בחומר החקירה עומדת זכותו של נאשם למשפט הוגן והוסיפה וציינה כי חומר חקירה הינו:

"כל חומר שקשור באופן ישיר או עקיף לאישום ונוגע ליריעה הנפרשת במהלך האישום הפלילי הינו חומר חקירה".

לאחר שבחנתי את חומר החקירה מתיק מח"ש אשר הוצג לעיוני, מצאתי שיש לקבל את הבקשה באופן חלקי כפי שיפורט להלן:

בתיק החקירה נמצאים מסמכים אשר ניתן לחלקם, באופן גס, לארבעה סוגים שונים:

1. חומרי חקירה שנאספו על ידי מח"ש.

2. חומרי חקירה שמקורם בתיק החקירה נשוא כתב האישום.

3. תכתובות פנימיות.

4. תכתובות עם המבקש ובא כוחו.

מאליו ברור כי חומרי החקירה מהסוג השני, השלישי והרביעי אינם חומרי חקירה בתיק זה, ואין מקום להעבירם לעיון המבקש, אם מהסיבה שמדובר בחומרים הנמצאים מראש ברשותו (חומרי החקירה מהתיק המקורי והתכתובות עמו ועם בא כוחו), ואם מהסיבה שמדובר בחומרים שמראש מוגדרים על פי הפסיקה כחומרים שאינם חומרי חקירה (תכתובות פנימיות).

באשר לחומרי החקירה מהסוג הראשון, שונה המצב.

ראשית ועיקר, אין בעיני ספק כי הודעתו של הנאשם (אותה סימנתי **במ/1**), על נספחיה, במסגרתה מסר את גרסתו המלאה לגבי התאונה ואף ציין במפורש את שמו של הנהג שלטענתו נהג ברכב המעורב במהלך האירוע, נקודה הנמצאת במחלוקת בין הצדדים בתיק העיקרי, הינה חומר הקשור באופן ישיר לאישום הנדון בתיק העיקרי.

בעיני, על אף שהודעתו זו של המבקש נמסרה בתיק חקירה אחר ועיקרה טענותיו בדבר התנהלות השוטרים במהלך ולאחר החקירה, ברור כי יש לדבריו שם יכולת להשפיע על התיק העיקרי, לרבות על מהימנותו שלו עצמו ואולי אף מהימנותם של עדים אחרים.

הדברים מקבלים משנה-תוקף כאשר מדובר במכתב של רוני (סומן על ידי **במ/2**), שנמסר על ידי המבקש עצמו למח"ש כנספח להודעתו. במכתב, שלכאורה נכתב ע"י רוני מתוארת השתלשלות העניינים המלאה באשר לאירוע התאונה ומה הוא עצמו ראה באירוע. הגם שרוני מסר לאחר מכן במשטרה הודעה, האם לא ראוי כי לנאשם תהא אפשרות לבחון את דבריו של עד התביעה נגדו אל מול גרסה נוספת של אותו עד תביעה?

כך נכונים הדברים גם באשר למזכר שערכה חוקרת מח"ש טל נגל פוקס מיום 9.5.16 (סומן **במ/3**), המתעד שיחה שנערכה עם הבוחן עופר ראם (שחקר את התיק), באשר לחלק מטענותיו של המבקש, וברור שיש לאפשר לנאשם לנסות ולעשות שימוש בתוכן המזכר בזמן חקירתו של הבוחן האחראי על התיק.

שאר המזכרים הקיימים בתיק אינם מצדיקים הגדרתם כחומר חקירה, היות שהם מתעדים פעולות טכניות בעיקרן, שאין בינן ובין ההתרחשות המתוארת בכתב האישום ולא כלום, ולמעשה מדובר במזכרים שספק בכלל אם ניתן היה להגדיר אותם כחומר חקירה גם בתיק מח"ש עצמו.

טרם סיום מצאתי לנכון להתייחס לאמור בתגובת מח"ש לבקשת הנאשם לצילום החומר. אני רואה עין בעין עם ב"כ המבקש באשר לסתירה הקיימת בתכתובות עם מח"ש. גם אם התיק עצמו נסגר, עדיין קיימת אפשרות של העמדה לדין משמעתי שבמסגרתה יידרש המבקש להעיד, ומשכך קיים טעם המצדיק הימנעות מהעברת החומר לעיונו של המבקש.

יחד עם זאת, לאחר שערכתי איזון בין האינטרסים הנוגדים, מצאתי כי אינטרס הנאשם בניהול הגנתו כפי ראות עיניו וקיומו של יסוד ממשי לסברה, כי החומר המדובר ישפיע על ניהול המשפט, גובר על האינטרס שבניהול הליך משמעתי עתידי. הדברים נכונים במיוחד שעה שמדובר בעיקר בגרסתו שלו (אותה הוא בכל מקרה יראה לפני עדותו, אם וכאשר יעיד), ובעיקר היות שלמרות הזמן שחלף, הליך משמעתי כזה לא נפתח והדעת נותנת כי אם היה הליך משמעתי שכזה נפתח, הדבר היה מובא בפניי כתמיכה לגישת המשיבה בעניין.

עוד שמתי לבי להשפעה האפשרית של העברת החומר על הגשת ערר מטעמו של מבקש על סגירת תיק מח"ש, שהרי ברור כי מקום בו חלק מחומרי החקירה עברו למתלונן מראש הדבר עשוי להשפיע לרעה על ערר, ככל שיוגש. אולם, גם שיקול זה נסוג מפני זכותו של המבקש לנהל הליך הוגן בתיק זה, מה גם שבכל מקרה התקופה להגשת ערר חלפה עברה אף היא.

לאור כל האמור לעיל, אני מורה למשיבה להעמיד לעיונו של המבקש את המסמכים הבאים מתוך תיק מח"ש - הודעת המבקש מיום 4.8.16 (נרשם בטעות 4.8.15 - **במ/1**), מכתבו של רוני חלבי (**במ/2**), והמזכר מיום 9.5.16 (**במ/3**).

המשיבה תעביר את החומר האמור לעיונו של המבקש, תוך שבועיים מיום המצאת ההחלטה לעיון הצדדים.

המשיבה תיקח את חומר החקירה מלשכתי בהקדם האפשרי.

זכות ערר כחוק.

ניתנה היום, ט' שבט תשע"ח, 25 ינואר 2018, בהעדר הצדדים.